

A MÓRI RADNÓTI MIKLÓS ÁLTALÁNOS ISKOLA

MAGYARALMÁSI TAGISKOLÁJA
PEDAGÓGIA- MŰVELŐDÉSI PROGRAMJA

2021.

Mottó:

”...éretted van itt minden, ami szép.”

Várnai Zseni

Iskolánk arra hivatott, hogy személyi és tárgyi eszközeinek koordinált és hatékony felhasználásával biztosítsa Magyaralmás lakosságának, az oktatáshoz, a művelődéshez kapcsolódó alkotmányos jogainak érvényesítéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket a lehető legmagasabb szakmai színvonal biztosítása mellett. Rendkívül fontos, hogy a már élő hagyományokat megőrizze. A társulással biztosított előnyöket szeretnénk kihasználni intézményünk színesebbé tételére.

A pedagógiai és művelődési programunk célja pedig az, hogy mindazokat az alapelveket, célokat, feladatokat, amelyek a fenti elvárásokat megvalósítják, egységes rendszerbe fogja, a társulást alkotó településeken megteremtse a közoktatás és közművelődés hosszú távú fejlődésének lehetőségét.

1. BEVEZETÉS

1.1 Helyzetelemzés

Magyaralmás, Székesfehérvártól 15 km-re a Bakony és a Vértes lábánál fekszik, ahol otthont kapott iskolánk, mely mintegy 100 éves múltra tekint vissza. Gyönyörű zöld terület veszi körül az épületet, mely méltó helye a pihenésnek, mozgásnak. 2007 óta alsó tagozatot működtetünk, kis osztálylétszámokkal. Felső tagozatosaink városi iskolákba járnak. Pedagógusaink szakképzettsége, hivatásbeli elkötelezettsége kis iskolánkban korszerű, lelkiismeretes munkát eredményez.

A község adottságai, földrajzi helyzete alapján stagnáló lélekszámú, az utóbbi években kicsi emelkedést mutat. A város közelsége miatt sok család építkezik vagy vesz házat. Sajnos csak egy részük vonható be a falu életébe. A munkanélküliség nem jellemző. Sok családnak biztosít megélhetést Székesfehérvár és Mór környékének dinamikusan fejlődő ipara. A szülők többsége

szívesen végez munkát azért, hogy intézményünk belső és külső környezete szebb, otthonosabb legyen. A község szorgalmas lakói, önkormányzati képviselői, vezetői felelősen gondolkodnak, áldozatokat hoznak gyermekeik jövőjéért.

Polgáraink vendégszeretők, községünk szívesen látja a hozzánk látogatókat, azonban a falusi turizmus nem jellemző. Falunapi- és gasztronapi rendezvényünk során teremtünk lehetőséget, hogy többen megismerjék településünket.

Testvértelepülésünk Homoródalmás (Erdély). Tervünk, hogy szoros kapcsolatot teremtsünk oktatási intézményeink között.

Iskolánk épülete régi múltra tekint vissza, azonban ebből kifolyólag nem korszerű. Energiatakarékosság szempontjából elavult. Tárgyi felszereltsége jónak mondható.

1.2 Az intézmény szervezeti és irányítási rendszere:

1.2.1 A Radnóti Miklós Általános Iskola alapító okirata:

Az intézmény elnevezése:

Radnóti Miklós Általános Iskola

Székhelye:

8060 Mór, Szent István tér 9.

Telephelyei:

- Móri Radnóti Miklós Általános Iskola Csákberényi Tagiskolája, Csákberény
- Móri Radnóti Miklós Általános Iskola Gróf Károlyi József Tagiskolája, Fehérvárcsurgó
- Móri Radnóti Miklós Általános Iskola Kazinczy Ferenc Tagiskolája, Kincsesbánya
- Móri Radnóti Miklós Általános Iskola Nádasdy Tamás Tagiskolája, Csókakő
- Móri Radnóti Miklós Általános Iskola Magyaralmási Tagiskolája
-

A Magyaralmási Tagiskola, 2013. január 1-től a KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT (1054 BUDAPEST, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.) fenntartásában működik, 2016. szeptember 1-jétől a Móri Radnóti Miklós Általános Iskola tagintézménye.

Intézményünk neve:

**Móri Radnóti Miklós Általános Iskola
Magyaralmási Tagiskolája**

OM azonosító szám:

201026

1.2.2 Személyi feltételek

A pedagógusok szakképzettsége a törvényi előírásoknak megfelelő, valamint a tanórák szakos ellátottsága is teljes.

Az intézmény Továbbképzési tervének megfelelően támogatja az újabb vagy a magasabb szintű pedagógiai szakképesítés megszerzését célzó pedagógiai törekvéseket.

Az iskolán belüli szakmai autonómiát biztosító munkaközösség élén tapasztalt, szakmai tekintéllyel bíró pedagógus áll.

1.3 Alapelvek

Intézményünk

1. küldetésének tekinti, hogy a község lakói részére, az óvodás kortól a szükségleteknek és a felmerülő igényeknek megfelelően megteremtse a neveléshez, oktatáshoz, az önművelődéshez, a sporthoz szükséges alapfeltételeket.
2. humán és technikai feltételével támogat minden olyan intézményen kívüli kezdeményezést, amely alapfeladatainak, célkitűzéseinek megvalósítása irányába hat.
3. hatásmechanizmusának kialakítása során a társadalmilag elfogadott értékeket tekinti elsődlegesnek. Tevékenységének minden területén érvényesülnie kell
  - a demokratikus,
  - az emberi jogokat elfogadó, arra ösztönző, humanus,
  - a nemzeti összetartozást, a hazaszeretetet erősítő gondolkodásmódnak és eljárásoknak.

- A kistérségi összefogásnak, valamint a társ települések érdekeinek tiszteletben tartása
4. valamennyi programjának, rendezvényének irányításában, szervezésében, lebonyolításában közreműködőket azonos emberi értékek, a pedagógiai, szervezési tudatosság, valamint elért teljesítménye alapján egységes szemlélet és követelményrendszer alapján ítéljük meg.
  5. szolgáltató tevékenységet folytat. Az alaptevékenységébe tartozó elemeket – az érvényben lévő törvények és rendelkezésekben meghatározottak kivételével – térítésmentesen, egyéb szolgáltatásait önköltségen vagy üzleti alapon biztosítja az igénybe vevőknek. A helyiségeit, felszereléseit a nem alapvető tevékenységbe tartozó, de az intézményi célkitűzéseket közvetlenül támogató rendezvényekhez térítésmentesen, a non-profit szervezetek igénybevételeihez önköltségen, az üzleti alapokon működő tevékenységekhez üzleti alapon számított térítés mellett biztosítja.

1.4 Célok

1. A község lakóinak minden generációja intézményünk szervezésében találja meg alapvető oktatási, művelődési, szórakozási sportolási, igényeinek kielégítését. Érezze jól magát kisebb-nagyobb közösségeinkben, gyarapodjanak ismeretei, legyenek sikerélményei.
2. Támogatni kell olyan kisközösségek kialakulását, melyeknek tagjai képesek önállóan szervezni tevékenységüket, hozzájárulnak feltételrendszerünk javításához, elősegítik nagyobb közösségeink, egész intézményeink célkitűzéseinek megvalósítását.
3. Programjainkkal elő kell segíteni a családok együvé tartozásának erősítését, a különböző korosztályok eltérő igényeinek kielégítését, esetenkénti együttműködését.
4. Az alapfeladatainkon túli nevelési, oktatási, közművelődési igények kielégítésének megszervezését is célunknak tekintjük, amelyek eszközeinkkel megvalósíthatók.

5. Az intézmény összetett tevékenységi köre sokoldalú, sok irányban képzett szakembereket igényel. Az alkalmazásban állók továbbképzésével biztosítani kell, hogy a szakmai igényeknek megfeleljünk.
6. A technikai erőforrások, épület, eszközök, felszerelések közös, koordinált működtetésével, a pénzeszközök felhasználásának hatékonyságát kívánjuk biztosítani.
7. A teljes intézményre kiterjedő minőségirányítási program bevezetése, működtetése.

1.5 Feladatok

1. Ezen Művelődési és pedagógiai program alapelveinek és célkitűzéseinek, valamint az év aktuális feladatainak figyelembevételével évente intézmény szintű terv készül. Ebben meg kell határozni:

- a pedagógiai és művelődési program időarányos teljesítésének és az intézményi együttműködés szintjét,
- az irányítás és szakmai tevékenység fő irányait,
- az intézmény szintű rendezvények munkamegosztását,
- a települési rendezvények intézményünkre vonatkozó feladatait,
- az év kiemelkedő eseményeit és azok tartalmi és szervezési feladatait,
- az ellenőrzés kiemelt területeit.

2. A minőségirányítási rendszer működtetése

- Biztosítani kell az intézményt irányító dokumentumok egységét, tudatos alkalmazását (Pedagógiai program, Házi rend, MIP, Szervezeti és működési szabályzat).

1.6 Kapcsolatok:

1. Az intézményi eredményes együttműködés alapja a társuláson belüli kapcsolatok rendszere, amelyet az SzMSz szabályoz. Ennek területei:

- az intézményvezető és a tagintézmény-vezetők napi kapcsolata, amelyet az igazgató irányít és szervez

- az azonos területen dolgozó, de más tagintézményhez tartozó munkatársak együttműködését elősegítő kapcsolata, amelynek feltételeit az intézményvezetés biztosítja, de a közreműködőktől önállóságot vár el.
2. A kölcsönös előnyök és a partneri viszony megteremtése és ápolása vezérli az intézményt a térség és azon kívül működő szervezetekkel kialakított vagy kialakítandó kapcsolatában.
  3. Iskolánk érdekelt minden olyan kapcsolat folyamatos működtetésében, amely egyrészt elősegíti az intézményi célkitűzések megvalósítását, másrészt, ha saját eszközeivel tartalmi vagy technikai segítséget tud nyújtani az adott szervezet egész községet vagy annak kisebb-nagyobb csoportjait érintő feladatainak megoldásához. Az együttműködés tartalmi és formai jegyei szerződésbe is foglalhatók.

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A nevelő és az oktató munka az iskolában pedagógiai program szerint folyik. /Nkt.26.§.(1)/
Bevezetése felmenő rendszerű. /Nkt.26.§.(5)/

A hagyományos iskolaszervezettől eltérő decentralizált több célú intézmény iskoláinak – így a mi iskolánknak is – hatalmas szakmai kihívás, hogy olyan pedagógia rendszert alakítsunk ki, melyben az intézmények megőrizhetik eddigi értékeiket, de kihasználva a társulásból származó előnyöket megújítsák a pedagógiai-szakmai munka eszköztárát. Ezzel növelve a településünk iskola-felhasználóinak elégedettségét.

1.1 Alapelvek

1. Az oktató- nevelő munka alapelve a gyermeki személyiség elfogadása, a gyermekekben rejlő értékek kibontakozásában vetett hit.
2. Legfontosabb alapelvünk a gyermekközpontúság. Hisszük és valljuk, hogy az iskola a tanulókért van. Ennek az alapelvnek a gyakorlati megvalósítása pedagógiai munkánk célja és értelme.
3. Oktatási és nevelési módszereinkben jól bevált hagyományainkat is követjük, emellett nyitottak vagyunk azokra az újításokra, melyek munkánk hatékonyságát növelik.
4. Igyekszünk korszerűen és helyesen értelmezni az iskola szerepét a gyerek személyiségfejlődésében és elkötelezettek vagyunk a szülői és iskolai nevelés egymást segítő folyamatainak kiteljesítésében.
5. Valljuk, hogy az iskolai életben képes megtalálni az egyén és közösség érdek-érvényesítés optimális arányát, ahol az egyéniség kibontakozásának nincsenek formális határai, de az együttélés, a közösségi élet alapvető szabályai alkalmanként korlátot szabhatnak féktelen érvényesülésének.
6. Munkánkat a demokrácia értékei hatják át. Olyan demokratikus magatartás alapjait rakjuk le, illetve olyan demokratikus magatartásra készítjük fel tanulóinkat, amelyben az egyén és a köz érdekei egyaránt megfelelő

szerephez jutnak. Ennek legfontosabb eleme, hogy tanulóink bátran fejthessék ki véleményeiket.

7. Nevelő-oktató munkánk a közös nemzeti értékeket szolgálja, mert fontos szerepet szán a hagyományoknak, valamint a nemzeti azonosságtudat fejlesztésének. Kiemelt jelentőséggel bír programunkban a más népek, kultúrák iránti nyitottság, megértés. Saját és más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére neveljük tanítványainkat.
8. Iskolánk világnézeti szempontból semleges.

1.2 Célok, feladatok

Kiemelten célunk, hogy

- egész tevékenységünket a tanulók iránt érzett szeretet hassa át.
- minden gyermek saját személyiségi értékeit fejlesszük, belőlük a lehető legjobbat hozzuk ki.
- a helyes önértékelés kialakításával a tehetség kibontakozásához szükséges önbizalom, bátorság kialakítását segítjük.
- neveljük tanulóinkat toleranciára, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.
- kiemelt cél az oktató- nevelőmunka módszereinek megújítása, a tanár- tanuló kapcsolatrendszer átalakítása. Projekt munka módszereinek meghonosítása, hagyományos tanórai kereteken túl mutató oktatási formák elterjesztése.
- minél több tanulónk számára biztosítsunk érdeklődésének, tehetségének megfelelő programokat.
- kapcsolatunk fenntartónkkal és a helyi önkormányzattal olyan legyen, melynek nyertesei az iskola használói, elsősorban a tanulók.
- kölcsönös bizalom alakuljon ki tagintézményeink tanulói és diákja közt
- olyan kiegyensúlyozott kapcsolatot alakítsunk ki iskolánk minden partnerével, ami a nyugodt munka alapvető feltétele.

- a szülőkkel olyan korrekt együttműködést tudjunk kialakítani, melyben mindkét fél számára egyértelmű, hogy céljaink közösek, és csak egymást támogatva érhetünk el igazán jó eredményeket.

Hazánk és népünk ismerete

- Tanulóink ismerjék meg népünk kulturális örökségét, ismerjék a kiemelkedő történelmi személyek, tudósok, művészek, sportolók életét, tevékenységét és eredményeit.
- Méltóképpen emlékezzenek meg hagyományos nemzeti ünnepeinkről és történelmünk jeles eseményeiről, kiemelkedő személyiségeiről.
- Életkori sajátosságaiknak megfelelően legyenek tájékozottak hazánk földrajzában, történelmében
- Ismerjék a városi és falusi élet jellegzetességeit, különbségeit, legyenek tájékozottak néphagyományaink és néprajzi értékeink terén. Becsüljék saját településünk és más települések értékeit, ismerjék a régió kiemelt városainak jellegzetességeit
- Tanulóink ismerjék meg térségünk kulturális, természeti és gazdasági értékeit, alakuljon ki az egészséges település tudat és a környezettudatos magatartás
- Célunk, hogy megalapozzuk a nemzettudatot, elmélyítsük a nemzeti önismeretet és hazaszeretetet, ösztönözzük tanulóinkat népünk és szűkebb környezetünk történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására.

Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz

- Tanulóink ismerjék meg az egyetemes emberi kultúra legnagyobb jelentőségű eredményeit, legyenek érdeklődők a különböző országokban élő emberek szokásai, kultúrája, életmódja és vallása iránt, különös tekintettel a szomszédos országok népeire.
- Ismerjék és értsék a határainkon túl kisebbségben élő magyarság helyzetét, fogadják el közös történelmi gyökereinkből fakadó összetartozásunkat.
- Ismerjék a hazánkban és kistérségünkben élő nemzetiségeket, támogassák azok törekvéseit saját kultúrájuk megőrzésében.

- Szerezzenek információkat az emberiség - ezen belül az Európai Unió népeinek - közös problémáiról, valamint az ezek megoldására irányuló erőfeszítésekről.
- Értsék meg, hogy a népek gondolkodásmódját természeti és gazdasági körülményeik és hagyományaik határozzák meg, tudják, hogy bár az emberek külső megjelenésükben, életmódjukban, szokásaikban különböznek egymástól, emberi mivoltában mindenki egyenrangú.

Környezeti nevelés

- Tanulóink ismerjék fel környezetük sajátosságait, természet és ember alkotta értékeit, legyenek érzékenyek környezetük állapota iránt.
- A környezeti neveléssel átfogó célunk, hogy elősegítsük tanulóinkban az életvitelüket erkölcsi alapelveként meghatározó környezettudatos magatartás kialakulását, amelynek segítségével képesek lesznek megakadályozni a környezeti válság elmélyülését, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- Alakuljon ki bennük a természet ismeretén és szeretetén alapuló, meggyőződésből fakadó, tudatos, aktív természetvédelem igénye.
- Ismerjék fel a környezettel kapcsolatos kötelességeiket és gyakorolják jogaikat. Órizzék meg környezetük értékeit.
- Tanulóink ismerjék a Vértesi táj természeti értékeit, kiránduló helyeit, növény- és állatvilágát. Tegyenek ezen értékek megóvásáért és a táj pusztulásának megállításáért.
- Kezdjék a környezet védelmét közvetlen környezetükben, óvják az iskola tisztaságát és tárgyi eszközeit.

Kommunikációs kultúra

- A kor kihívásának megfelelően tanulóinknak el kell sajátítaniuk a megfelelő információszerzési-, feldolgozási- és átadási technikákat, valamint az információszerzés- és kezelés alapvető jogi és etikai szabályait.
- Különösen fontos, hogy tanulóinknak igényük legyen az informatikai ismereteik folyamatos megújítására.

- Célunk, hogy iskolánk számítógépparkját folyamatosan megújítsuk, s a hálózatra kapcsolódva a rendszerben történő információszerzésnek megteremtjük a technikai feltételeit.
- A könyvtárhasználat technikáját és módszereit tanulóinkkal el kell sajátíttatnunk, s rendszeres könyvtárlátogatással az önálló ismeretszerzés igényét ki kell alakítanunk.
- Tudjanak eligazodni és tájékozódni a különböző információs anyagokban (lexikonok, ábrák, videó anyag stb.) és ezek gyűjteményeiben (pl. könyvtár, múzeum).
- Verbális kommunikációjukban (felnőttekkel szemben, társaikkal szemben) jellemezze őket igényesség és a másik embernek kijáró tisztelet.
- Kiemelt feladat, a kulturált vitakultúra kialakítása, a saját vélemény toleráns, de hatékony kifejtésének a képessége.

A testi és lelki egészségnevelés céljai

Egyik legfontosabb feladatunk és felelősségünk a felnövekvő nemzedék ránk bízott tagjainak egészséges életmódra nevelésében mutatkozik meg.

- Elengedhetetlen a rendszeres testmozgás és egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése.
- Nagyon fontosnak érezzük az életmódbeli szokások és a testi-lelki egészség közötti összefüggés felismertetését, alapvető erkölcsi értékek közvetítését, a tolerancia és a kölcsönös tisztelet fejlesztését.
- Következetes pedagógiai munkával szeretnénk elérni, hogy pozitív élmények forrásává váljon az iskola.
- Ki kell fejleszteni tanulóinkban a fegyelmezett és pontos, igényes munka szeretetét, megbecsülését és a felelősségérzetet.
- A 6 - 10 éves gyerekeknél igen fontos a manualitás szerepe. Kínai közmondás szerint: *„Amit ballok, azt elfelejtem, amit látok, azt megjegyzem, amit csinálok, azt megtanulom.”* – ennek szellemében végezzük munkánkat.

- A dohányzás, az alkohol és újabban a kábítószer nagyon felelősségteljes munkát ad a pedagógusoknak, különösen akkor, ha a szülői ház is negatív példát mutat. Célunk, hogy hatékony felvilágosító munkával, odafigyeléssel, a gyermekvédelmi szakemberekkel és - lehetőség szerint - a szülőkkal együttműködve megvédjük tanulóinkat ezektől az egészség- és személyiségromboló szenvedélyektől.

A testi és lelki egészségnevelést segíthetik a tanítási órák mellett a szakkörök, táborozások, diák sportköri rendezvények, az iskolai szabadidő szervezés által nyújtott kínálat, az iskolában helyet kapó egyéb foglalkozások (hittan, zenetanulási lehetőségek, sportolás), minden, ami képes távol tartani a diákokat a negatív hatásoktól és értelmes, érdekes elfoglaltságot nyújt. Az alkotó munka sikerének és örömeinek biztosításával kell nevelni a diákokat az aktivitásra, önállóságra, emellett fejleszteni technikai gondolkodásukat, szemléletüket, kritikai érzéküket éppen úgy, mint konstruktív képességüket.

1.3 Pedagógiai eszközök, eljárások

1.6.1 Tárgyi feltételek:

Intézményünk felszereltsége kistélepülési viszonylatban jónak mondható.

Állandó délelőtti oktatásban részesül a 4 tanulócsoport, az 1-4. osztályok.

- Az iskola épülete energiatakarékosság szempontjából felújításra szorul, mégis kényelmes helyet biztosít osztályainknak. 4 osztályterem és 2 szaktanterem biztosítja a mindennapi munkát.
- Iskolai sportpályával igen (egy betonos focipálya), tornateremmel nem rendelkezünk. Rossz idő esetén és a téli időszakban az egyik tanteremből kialakított tornaszoba szolgál a testnevelés és sport foglalkozások színhelyéül.
- A legszükségesebb szemléltető eszközökkel, segédletekkel, berendezési tárgyakkal rendelkezünk. Audio-vizuális és informatikai eszközeink mennyiségi egy része kicserélődött (tanári asztali számítógépek), azonban az oktatásra felhasználható számítógépek elavultak, elöregedtek. Három digitális táblával rendelkezünk.

A hiányok pótlását az eszközfejlesztési tervünk, valamint az igények rangsorolásával végezzük.

1.6.2 Tanulási időben kötelezően igénybeveendő szolgáltatások

A Magyaralmási Tagiskola – a törvényi előírásoknak megfelelően – a **nappali rendszerű oktatás** keretében gondoskodik:

- a kötelező tanórai foglalkozások,
- a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások,
- a tanórán kívüli foglalkozások és az iskolai alapszolgáltatások megszervezéséről.

Pedagógiai programunk tartalmazza az iskolánkban zajló oktatás órakereteit. Ezek az órakeretek tartalmazzák a kötelező és a nem kötelező órakeret terhére történő tanórai oktatás óraszámait.

A tanulói óraszámok megfelelnek a hatályos törvényi előírásoknak, így a tanulók leterhelése a törvényileg engedélyezett keretek között van.

1.6.3 Egyéb igénybe vehető szolgáltatások

A differenciált egyéni foglalkozás órakeretét **differenciált képességfejlesztésre (korrepetálás, illetve tehetséggondozó szakkör)** használjuk a tanórán kívüli foglalkozások idejében.

Az iskolánkban biztosítani kell a tanulók **mindennapos testedzéséhez** szükséges feltételeket.

A mindennapos testnevelés keretében a 2-3. osztályosok összevont csoportként úszásoktatáson vesz részt a teljes tanévben.

A délutáni időben sportolási lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek szakedzők segítségével. Ezek a lehetőségek a jövőben is szolgálják ezt a célt, ily módon a törvényben előírtaknak iskolánk képes megfelelni. Csapatjátékok

- Focisuli program – önkéntesen, önköltséges alapon
- Cselgáncs – önkéntesen, önköltséges alapon

Iskolánk pedagógusai vállalják - **igény esetén** - az **egyéni konzultációt, a tanulmányi versenyekre való felkészítés** plusz feladatait.

Tagintézményünkben - törvény biztosította lehetőséggel - 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben kötelezően választható tantárgyként jelenik meg a hit- és erkölcsstan ill. az erkölcsstan.

Intézményünk jó kapcsolatokat ápol hitoktatást végző egyházakkal (római katolikus, református, evangélikus, baptista).

Intézményünkben az alábbi specifikus lehetőséget biztosítjuk:

- Sportkör: az egészséges életmód, a mindennapos testnevelés, a rendszeres mozgás igényének kialakítására (foci, cselgáncs)
- Gyógytestnevelés foglalkozások
- Néptánc foglalkozások

1.7 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

1. A pedagógia **alapfunkciója** a személyiség szervezett, tervszerű fejlesztése.
A személyiségfejlesztés a szocializáció folyamatában különböző szükségletek, motívumok kialakítása (pl. segítségnyújtás, fegyelmezett magatartás, szellemi és fizikai munka szükségleteinek kialakítása stb.)

A személyiségfejlesztés **célja**: az önfejlesztő aktivitás fejlesztése, a személyiségben rejlő lehetőségek kibontakoztatása, mellyel megalapozzuk a permanens nevelés/önnevelés igényét.
2. A személyiség komplex fejlesztése magában foglalja tehát az intellektuális szükségletek kiművelése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztését is.
3. A 2021/2022. tanévben bekapcsolódunk a Boldog Iskola programba, melyet a Jobb Veled a Világ Alapítvány hirdetett meg. A program részleteit az 1. sz. mellékletben rögzítettük.

1.7.1 Az intellektuális szükségletek kialakítása, kiművelése

Az intellektuális szükségletek alakításának középpontjában az információfeldolgozás áll.

Az információfeldolgozás függ a képességektől, az értelemről.

Az értelem fejlesztésében két alapvető feladat emelhető ki:

- a tanulási motívumrendszer fejlesztése
- az értelmi képességek fejlesztése

A tanulási motívumrendszer fejlesztésének területei:

- a megismerési vágy felkeltése (analízis, szintézis alapja)
- felfedezési vágy felkeltése (a problémamegoldó tevékenység élményt nyújtó folyamata)
- játékszeretet fejlesztése (kreativitás, szimuláció)
- teljesítményvágy
- tapasztalásvágy (saját tudás, saját ismeret megtapasztalása)
- Projekt tevékenységek, komplex több tantárgyon átívelő feladatok megvalósítása

1.7.2 Az értelmi képességek fejlesztése:

- a megismerés folyamatának megismerése
kódolás, dekódolás képessége
- a kognitív kommunikáció fejlesztése
(gondolkozás fejlesztése, modellizálás)
- a gondolkodás fejlesztése
- a tanulási képesség fejlesztése
- Az információgyűjtés képessége

1.8 Az esztétikai szükségletek fejlesztése

- az esztétikai szemlélődés kialakulásának igénye
- az élménybefogadás szükségének fejlesztése
- az alkotás igényének fejlesztése
- médiák esztétikai értékeinek és specifikumainak megismerése
- A tárgyi környezet esztétikai értékeinek a megismerése

1.8.1 A tanulók életkori fejlődésének sajátosságait is figyelembe vevő pedagógiai feladatok

Latencia kor (6-8 év)

A gyerekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba, hatalmas tudásvággal, ismeret- és teljesítményigénnyel. A gyerek interperszonális kapcsolatait erősen meghatározza a számára fontos személyekhez - szülőkhöz, pedagógushoz - való kötődés. Az új követelményeknek való megfelelés számos problémát vethet fel, melyek nagy része beilleszkedési- illetve tanulási nehézségekben, valamint magatartásproblémákban fejeződik ki.

Feladataink ebben a korban:

- A feladattudat és az alapvető szokásrendszer kialakítása.
- A potenciálisan veszélyeztetett, beilleszkedési-, illetve teljesítményzavarokkal küzdő tanulók felismerése és segítése, különös figyelemmel a dyslexiás, dysgraphiás és dyscalculiás gyerekekre.
- A személyiségfejlődés szempontjából fontos, közösségben végzett irányított játék, a kreativitást fejlesztő alkotómunkának, a differenciált napközis szabadidős foglalkozásoknak szervezése.
- El kell fogadtatni tanulóinkkal, hogy nem tehetnek különbséget társaik között származás és más eltérő képességek alapján.

Prepubertás kor (8-12 év)

Az ebben a korban lévő gyerekek viselkedésére jellemzőek még továbbra is a kisiskolás jegyek, de a korszak végén elkezdődik egy önállósulási törekvés, előtérbe kerül a társas kapcsolatok fontossága a személyiség és az önismeret alakulásában. A korszakban megfigyelhető érzelmi-hangulati labilitás már a serdülőkor előfutára. A részképesség-zavarok ebben a korban már ritkábbak, a beilleszkedési problémák nagy része is megoldódik ekkorra.

Feladataink ebben a korban:

- Megismertetni a gyerekekkel kulturális és nemzeti értékeinket.
- Kifejleszteni tanulóinkban az önálló ismeretszerzés igényét és képességét.
- Elfogadtatni, hogy az emberek megítélése csak emberi értékeik, tetteik és munkájuk alapján lehetséges.

- Feladatunk az erkölcsi értékek és pozitív jellembeli tulajdonságok kifejlesztése, a személyes felelősségvállalás, felelősségtudat kialakítása.
- Ebben az időszakban jelentkeznek magatartásproblémák, melyek kezelése fontos feladat.

1.9 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az intézményünk speciális szerkezete miatt kiemelt jelentősége van közösségfejlesztésnek. Rendkívül fontos, hogy tanulóinkban az iskolánkhöz való tartozás érzését kiegészítse a társtelepülések közösségeihez való kapcsolódás élettérzése is

Az iskolai közösségek kialakítását a nevelőmunkánk keretének tekintjük, amely elősegíti a tanulók együttélését, lehetőséget biztosít alapvető erkölcsi szokások gyakorlására, kialakítására, közvetlenül felkészít a társadalmi beilleszkedésre.

A közösség feltételeinek kialakításában nagy szerepet szánunk a gyakori, különböző körülmények közötti együttléteknél (tanórai, tanórán kívüli rendezvények, kirándulás, szórakozás, stb.)

Megfelelően kialakultnak tekintjük közösségeinket, ha normarendszerük szinkronban van az iskolai élet alapszabályaival, és elemeinek betartása általánosnak tekinthető az osztályon vagy csoporton belül.

Eredményünk jeleként értékeljük, ha a különböző településeken élő tanulók iskolai időn kívül is szívesen tartják a kapcsolatot és várják a közös rendezvények szervezését.

1.9.1 A közösségfejlesztés céljai

A közösség tagjainak együttműködésével hozzon létre értékeket, teremtsen hagyományt és ápolja is azt. Például tanulmányi- és egyéb (pl. tisztasági, hulladékgyűjtés, környezetvédelmi) versenyek, megemlékezések nemzeti ünnepeinkről, rendezvények.

Célunk, hogy a közösségi célokért tenni akaró, aktív gyerekekből álló, demokratikus elvek alapján működő közösségeket hozzunk létre. Olyan közösségeket, amelyek tagjai ismerik és betartják iskolánk szabályait, pl. a házirendet. Magukénak vallják iskolánk értékrendjét. Óvják az iskolánk berendezéseit, eszközeit.

Alakítsuk ki bennük az összetartozás érzését, erősítsük a közösségi tudatukat. Olyan osztályközösségeket fejlesszünk, ahol a gyerekek tisztelik társaikat és a felnőtteket, elismerik egymás eredményeit. Elfogadják és tisztelik egymás személyiségét, toleránsak a problémával küzdő társaikkal szemben, segítik őket a nehézségek leküzdésében, az esetleges kudarcok elviselésében.

Szervezzünk kirándulásokat, ahol a gyerekek megismerhetik hazánk és a különböző népek hagyományait és kultúráját.

1.9.2 A közösség fejlesztés szinterei:

- Elsődleges iskolai közösségnek az osztály-csoportokat tekintjük, de a közösségfejlesztés egyes elemeit egyéb – hosszabb-rövidebb ideig együttlévő – csoportoktól is elvárjuk. A közösségek felelős vezetője az osztályfőnök, aki tudatosan törekszik arra, hogy megteremtse a rábízott tanulók közösségé szerveződésének feltételeit.
- Rendkívül fontos, hogy az intézményeink hagyományos iskolai közösségeit az egyesített intézmény tovább erősítse, értékeiket elmélyítse és az egész térség szerves részévé emelje.

Közösségek kialakításának elemeit az alábbiakban látjuk:

- tanulók közreműködésével közös célok meghatározása. (A célok meghatározását a pedagógus úgy irányítja, hogy a hozzájuk tartozó feladatok alkalmasak legyenek a közösségszervezésre, nemes erkölcsi tulajdonságok kialakítására.)
- A feladatok meghatározása, és megszervezése az életkornak megfelelő tanulói közreműködéssel.
- A viselkedésformák kialakításában és megtartásában nagy szerepet tulajdonítunk a közösen meghatározott normarendszernek.

1.9.3 A közösséghez való viszonyrendszer fejlesztése:

- szociális kommunikációs képesség fejlesztése
(kötődés, empátia, segítségnyújtás)
- csoportlétre, szervezeti létre való képességfejlesztés
(közösségi nevelés)
- érdekérvényesítési, együttműködési, versenyzési képesség fejlesztés
- magatartás fejlesztése,
- az erkölcsi nevelésben kiemelkedő szerepe van a személyi/személyes példának, tanári attitűdnek.

- A személyiségfejlesztésben fontos a személyiség egyes részterületeinek és a teljes személyiségfejlődésnek a harmóniája. A személyes motívumok fontos szerepet játszanak az életmód szabályozásában.

Fejlesztendő személyes motívumok:

- önkiszolgálási motívumok (biológiai szükségletek, komfortszükségletek, mozgásszükségletek)
- önvédelmi motívumok (egészséges életmód, konfliktuskezelés)
- szuverenitás motívuma (önálló döntésre, cselekvésre, tevékenységre való vágy)
- önbecsülés, önbizalom motívuma

A tanulói személyiségfejlesztés eredményességének feltétele a színes és sokoldalú iskolai élet, ahol a tanulásnak, a játéknak, a munkának egyformán tere van. E sokféle tevékenységgel járul hozzá az iskola a gyermekek életmódjának, szokásainak, motiváltságainak alakításához.

Tevékenység	Elvek/módszerek	Felelősök	Határidő
Intellektuális szükségletek fejlesztése	Motiváció Szemléletesség Komplexitás differenciálás	pedagógusok	Egész évben folyamatosan
Értelmi képességek fejlesztése	- folyamatos visszajelzés - modellizálás - képességfejlesztés - differenciálás	pedagógusok	u.a.
Észtétikai szükségletek fejlesztése	- Elsősorban az ének, rajz irodalom órákon az alkotásvágy felkeltése - Az élménybefogadás szükségének motivációs kialakítása, komplexitás elve - szemlélődő magatartás kialakítása - tárlatok hangversenyek látogatása	tanítók szakkörvezetők	u.a.

Magatartás fejlesztése	- dramatikus órákon differenciálással - az adott szaktárgynál koncentrációval	osztályfőnökök	u.a.
Életmód szabályozása	emberismeret és egyéb tantárgyi koncentráció	tanítók, osztályfőnökök	u.a.

1.9.4 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Alkalmazási terület:

Az iskola valamennyi tanulója (1-4. évfolyam)

A tevékenységi tervek leírása:

TEVÉKENYSÉG	MÓDSZER	FELELŐS	HATÁRIDŐ
Az általános iskolába lépő 1.osztályok beindítása, közösségük kialakítása	•Szokásrendszer kialakítása	Tanítók	1. félév + folyamatos
Az iskolai szabályok – házirend – betartása, az egyes tagintézmények értékrendjének belsővé válása	A házirend ismertetése, a nevelési helyzetek elemzése, értékelése. Példamutatás.	Pedagógusok	Tanév elején+ folyamatosan.
„Együttes” élmény, hagyományok teremtése, ápolása	•Tanulmányi, művészeti, környezetvédelmi, sportversenyek •Ünnepségek, rendezvények: Mikulás, karácsony, farsang, •színház-, mozi-, koncert-, múzeumlátogatás •tanulmányi kirándulás	Iskolavezetés, munkaközösség vezető, pedagógusok Osztályfőnökök	Munkatervben meghatározott időpontban Félévente min.1, folyamatos Munkatervben meghatározott időpontban.

2. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

2.1 Beilleszkedési nehézségek kezelése

A beilleszkedési nehézségek gyakran járnak együtt magatartási zavarokkal. Ezért különös körültekintéssel járunk el azokkal a tanulókkal, akik valamilyen ok miatt szokatlan körülményekhez kénytelenek, viszonylag gyorsan alkalmazkodni. Ezek általában első osztályba érkezéskor, tagozatváltáskor, iskolaváltoztatáskor valamint az évfolyam ismétléskor a legjellemzőbbek.

- Az első osztályba lépés előkészítésének kialakult hagyományai vannak intézményünkben. Elemei:
  - Valamennyi tanköteles korba lépő tanuló iskolaérettségét az óvoda vizsgálja.
  - Az első osztályban tanítókat időben kell kijelölni, és azt nyilvánosságra hozni, hogy szülő, gyermek egyaránt lelkileg felkészülhessen erre.
  - A leendő elsős tanítók az óvoda pedagógusokkal együttműködve a tanév második felében 2-3, – az éves munkatervben szabályozottak szerint– játékos foglalkozásokat tartanak
  - Nem zárkózunk el a szabad pedagógusválasztástól, de objektív korlátaink miatt adott esetben a szülővel kompromisszumra kell jutnunk.
  - Az elsős nevelők gondoskodnak arról, hogy a bekerült kisgyermek fokozatosan állhassanak át az iskolai időbeosztásra.
  - Az iskola szöveges értékelési rendszerét összehangoljuk az óvoda egyéni fejlődést követő rendszerével. Az elsős tanító az óvoda utolsó félévében és az iskola első évében egyeztet az óvónővel a tanuló képességeinek fejlődéséről. Az óvónő az óvoda utolsó félévében és a tanító az iskola első félévében félévente tájékoztatja egymást a tanuló fejlődéséről. Szükség szerint esetmegbeszélést tartanak, amelyről feljegyzés készül.
- Az új körülmények, az új elemek tudatosítása, begyakoroltatása az elsőrendű feladat, a követelményekhez fokozatosan kell hozzászoktatni a tanulókat.
- Az iskolaváltás miatt jelentkező beilleszkedési (esetleg magatartásbeli) gondok okai igen szerteágazóak lehetnek, hiszen akár a családtól való elszakadás is halmozhatja a gyermek pszichés megterhelését.

Feladataink:

- az iskolaváltás okainak, a tanuló személyiségének viszonylag gyors felderítése, a gondviselőjével történő egyeztetés,
- az iskolai körülmények, követelmények tudatosítása a tanulóval (személyes kapcsolat létesítése)

- a közösség segítségének igénybevétele (közösségerősítő tényező is).
- a gyermek fokozott megfigyelése, és szükség esetén gyors megsegítése.

2.2 A magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek kezelése

- A szélsőséges magatartásformák jelentkezése esetén az elsődleges feladat a tanuló személyiségének és az ok-okozati összefüggéseknek a gyors feltárása, majd ezek függvényében az optimálisnak tűnő eljárás megtervezése.

Ha lehetséges, az előidéző okokat kell megszüntetni.

Biztosítani kell, hogy a testület legalább egy tagja (nem okvetlen az osztályfőnök) közelebbi kapcsolatba kerüljön a tanulóval.

Közvetlen környezetét (osztályát) fel kell készíteni a helyzet kezelésére, segítségüket is igénybe kell venni.

Tevékenységét folyamatosan figyelemmel kell kísérni, szükség esetén nyomban közbe kell avatkozni.

Az eljárást nagy gyakorisággal értékelni kell, nevelői-, gyermekkorban, valamint az adott tanuló előtt. Szükség esetén az eljárást módosítani kell.

- Amennyiben a körülmények felderítése, az eljárás megtervezése meghaladja erőnket igénybe kell venni külső szakemberek közreműködését: orvos, pszichológus, nevelési tanácsadó, gyermekvédelmi szolgálat (móri gyermekvédelmi, családsegítő szolgálat).
- Nem tekintjük célravezetőnek, ha egészségügyi, pszichés okok miatt szélsőséges magatartású tanulót a büntetések sorozatával próbáljuk meg fejleszteni.
- Nem engedjük meg, hogy a szélsőséges magatartási zavarokkal küzdő gyermek lehetlenné tegye az osztály többi tanulójának nevelését, oktatását.

3. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

- A tehetséget két módon értelmezzük:
  - A tanuló átlagos vagy gyengébb képességekkel rendelkezik, de ezek között léteznek olyan olyanok, amelyek jóval meghaladják egyéb képességeiket.

- A tanulók egy kisebb hányada az átlagot lényegesen meghaladó képességekkel rendelkezik, ezen belül néhány területen kimagasló teljesítményre képes.
- Mindkét területhez tartozók képességfejlesztését kiemelkedő pedagógiai feladatunknak tekintjük, de különböző módon közelítünk a megoldáshoz.
- Első lépésnek a felderítést tekintjük. Ezt mindenkinek, akik a tanulóval valami módon foglalkoznak, feladatunknak tekintjük, de az információk az osztályfőnöknél illetve a szaktanárnál gyűlnek össze, akik gondoskodik arról, hogy az egyedi fejlesztési eljárást munkatársaival kialakítsa, tudatosítsa és eredményeit figyelemmel kísérrje.
- Fejlesztési eljárásainkat minden esetben a tanuló szüleinek egyetértésével szervezzük meg.
- Fejlesztési eljárásaink 1. területhez:
  - a tanórai munkában a fejlesztési igények differenciált figyelembe vétele, egyedi feladatok kijelölése, a végrehajtás segítése és ellenőrzése,
  - a fejlesztési iránynak megfelelő tanórán- és iskolán kívüli lehetőségek felderítése és a gyermek által történő igénybevételének biztosítása, tevékenységének figyelemmel kísérése,
  - a képesség kibontakoztatását elősegítő alapképességek kiemelt fejlesztése
- Fejlesztési eljárásaink 2. területhez:
  - A tanuló közreműködésével a fejlesztést irányító pedagógus kiválasztása, aki adottságai révén a leginkább segítheti a tanulót,
    - differenciált tanórai foglalkozásokon előrehaladásának megfelelő önálló feladatok biztosítása, azok ellenőrzése,
    - 1-3 fős csoportban fejlesztési idő biztosítása,
    - a tanuló versenyeztetése,
- ha a tanuló kiemelkedő képessége, intézményünk keretein belül már nem fejleszthető, segítséget kell adni a szülőnek a továbblépés megszervezéséhez, lebonyolításához.

4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény pontosan meghatározza a fenntartó, a helyi önkormányzat és intézményünk feladatát a gyermek- és ifjúságvédelem területén.

- A gyermekvédelem feladata a hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett tanulók felderítése, a veszélyeztetettséget okozó körülmények megállapítása és nyilvántartásba vétele. következmények pedagógiai eszközökkel történő enyhítése, szükség esetén fenntartói, önkormányzati adminisztratív intézkedések kezdeményezése.
- Az intézményi feladatokat a gyermek-és ifjúsági felelőse fogja össze.
  - Koordinálja tagintézmények ifjúságvédelmi feladatait
  - Támazkodik az osztályfőnökök információira, az egyes gyermekekre vonatkozóan megtervezik közös eljárásaikat, értéklik tapasztalataikat,
    - folyamatos családgondozást végeznek
    - figyelemmel kísérik a gyermekek ellátottságát, ápoltságát,
  - vezeti a szükséges nyilvántartásokat, elkészíti a szükséges dokumentumokat,
  - rendszeres munkakapcsolatot tart a polgármesteri hivatalok gyámügyi előadójával, családi támogatást, hivatalos eljárást kezdeményez.
- Gyermekvédelmi tevékenységünk pedagógiai eszközei:
  - A tanuló fokozott és gyakori – a veszélyeztettség okára tekintettel levő– megfigyelése,
  - A szülőkkal való találkozás gyakoribb kezdeményezése, a problémák feltárása, meggyőzés.
  - szükség esetén a tanulószobai vagy napközis ellátás kezdeményezése.
  - A hátrányos és veszélyeztetett helyzet gyakran személyiségfejlődési, magatartási szélsőségekkel, tanulási nehézségekkel jár együtt. Egyéni foglalkozás, felzárkóztatás az esetek többségében nélkülözhetetlen követelmény.

- Felvilágosító munkával – pl.: szülői értekezlet, családlátogatás, fogadóóra, spontán találkozások – a megelőzést tekintjük kiemelkedő feladatunknak. A pszichés károsodások, a szenvedélybetegségek kialakulásának, a gyermekbűnözés megelőzésére, a gyermekek és szülők részére is felvilágosító előadásokat szervezünk.
- Gondoskodunk arról, hogy az elsősorban anyagi okok miatt veszélyeztetett gyermekek ne sérüljenek olyan iskolai rendezvények (pl.: tanulmányi kirándulás, tankönyv, stb.) esetén, amikor a család pénzübeli hozzájárulásával is számolunk.

5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

- Úgy gondoljuk, hogy a tanulási kudarcok okai igen szerteágazók lehetnek. Eredménye pedig mindig a tanuló jelentős lemaradása. Így elsődleges feladatunknak az okok felderítését, majd a megelőzést tartjuk.
- Az elmaradás egyik jellegzetes oka a képességekben keresendő. Az emiatt hátrányba került tanulók részére:
- Tanítási órákon lehetőséget biztosítunk a felzárkóztatásra.
- Rendszeres felzárkóztató foglalkozásokat (korrepetálásokat) szervezünk az osztályhoz rendelt órakerettel. A felzárkóztatás tartalma: a tanulást elősegítő képességek fejlesztése (olvasás, matematikai alpműveletek).
- A beszédhibák kiküszöbölésére, valamint a dyslexia ártalmainak csökkentésére együttműködünk az utazó logopédiai szolgálattal.
- Az eltérő képességű tanulókat a székesfehérvári Képességfejlesztő és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján integrált képzésben részesítjük.
- A többi tanulóval együtt eredményesen nem képezhető tanulók áthelyezésére lépéseket teszünk. Visszamaradása esetén speciális képzési programmal, helyben oldjuk meg. A sajátos nevelési igényű tanulók részére egyéni illetve kiscsoportos fejlesztést biztosítunk.

- Igénybe vesszük a pedagógiai tanácsadó intézetek (pl.: nevelési tanácsadó) diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységét.
- A pszichés okok miatt bekövetkező lemaradások kezelését enyhébb esetben területi összefogással, súlyosabb esetben szakemberek igénybevételével tervezzük.
- A tanulási nehézségek, kudarcok jelentkezése esetén alapvetőnek tekintjük a szülővel történő együttműködést.

6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

- A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünkkel a tanulók **esélyegyenlőtlenségét** kívánjuk enyhíteni. Szükségesnek tartjuk a területre vonatkozó naprakész információk meglétét, ezért rendszeresen felhasználjuk a gyermekvédelmi rendszerünk működésének eredményeit, folyamatos megfigyeléseket végzünk, tájékozódunk a tanulók körülményeiről.
- Ha tudomásunkra jut, hogy valamelyik gyermek folyamatos étkeztetése vagy egyéb alapvető ellátása nem biztosított, intézkedéseket teszünk ennek megoldására. (Az intézkedés lehet: a család körülményeinek feltárása, menzás elhelyezés, önkormányzati segítség, esetleg anyagi támogatás igénylése.)
- Minden körülmények között biztosítjuk, hogy a gyermek étkeztetése (tízórai, ebéd, uzsonna) még akkor is biztosított legyen, ha szülője erről nem gondoskodik.
- Állami gondozásba vételre csak akkor teszünk javaslatot, ha pedagógiai és családgondozó tevékenységünkkel sem érjük el, hogy a gyermek folyamatos ellátása és nevelése biztosított legyen.
- Elősegítjük, és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg, és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket családjuk nem, de intézményünk biztosítani tud (könyvtár, művelődési otthon, iskolai kommunikáció lehetőségek, stb.)
- A gyermekét elhanyagoló szülők feladataiból az átlagosnál többet vállalunk át az alábbi területeken:

- a pedagógiai szakszolgálatokkal kapcsolatos eljárásokban,
  - kirándulások, táborok előkészítésében,
  - a helyi, regionális és országos támogatások megszervezésében.
- A szülők körében folytatott felvilágosító tevékenységünkkel elsősorban az adott körbe tartozó szülők felelősségét kívánjuk erősíteni.

7. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő- oktatómunkát segítő eszközök és felszerelések

Az iskola működéséhez szükséges eszközök minimális számát a fenntartónak kell biztosítani a taneszköz-jegyzék alapján.

8. A SZÜLŐ, TANULÓ ÉS ISKOLAI PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

8.1 A szülő és a pedagógus együttműködése

A partnerközpontú intézmény kialakításnak folyamatában elsődleges az iskola és a szülői ház kapcsolata. Célja, hogy a szülő tájékozott legyen az iskolaiban folyó munkáról, ismerje törekvéseinket, gondjainkat, eredményeinket, megismerhessük elvárásait az iskolával kapcsolatosan, a gyermek nevelése-oktatása érdekében biztosítsuk az együttműködés lehetőségét. Az együttműködés és kapcsolattartás kiemelt helyszíne a Szülői Munkaközösség működése, ahol lehetőség van több szociális és más vitás kérdés közös meggondolására.

A kapcsolattartás formái:

1. Szülői értekezletek
  - Évente legalább egy alkalommal valamennyi évfolyam részére közös szülői értekezletet tartunk, ahol az általános, vagy a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekről adunk tájékoztatást és kérünk véleményt.

- A közös szülői értekezletek után az osztályok részére tartunk értekezletet, ahol az osztály speciális problémái képezik a tanácskozás alapját.
  - Az osztályok életében jelentkező rendkívüli események előkészítésére rendkívüli értekezletet tartunk.
2. A szülők pedagógiai ismereteinek, kultúrájának erősítése évente 1-2 alkalommal, meghívott vagy helyi előadókkal ismeretterjesztő előadást tartunk. Témájukat éves terveinkben határozzuk meg. Ezen előadásokat az osztály szülői értekezletekhez kapcsoljuk.
  3. A családlátogatás elsődleges céljaként a tanulók otthoni körülményeinek megismerését tekintjük. Minden gyermeket legalább egy alkalommal otthonában is felkeressük. A látogatás időpontját a szülővel előzetesen egyeztetjük.
  4. Nyílt napokon a szülőket tanítási órákon fogadjuk, ahol elsődleges célunk, hogy a szülő munka közben lássa gyermekét, közvetlen tapasztalatot szerezzen az iskolai munkáról.
  5. A tanév során legalább 2 alkalommal fogadóórán adunk lehetőséget a szülőknek, hogy négy szemközt informálódhassanak gyermekük iskolai munkájáról.
  6. A kapcsolattartás további alkalmazható formájának tekintjük a szülő
    - meghívását adott kérdés megbeszélésére,
    - telefonon történő tájékoztatás,
    - spontán találkozások.

8.2 A tanuló és a pedagógus együttműködése:

Alapvető fontosságúnak tartjuk, hogy a tanító diák kapcsolatra a pozitív légkör, a nyitottság, és demokratikusság értékei legyenek jellemzők. Maximálisan biztosítani kell a tanulók életkorunknak megfelelő szinten a véleménynyilvánítás jogát. Ehhez az alábbi fórumokat teremtjük meg:

- Osztály szintű véleménynyilvánítás
- A tanulóknak bármikor joguk van kérdéseikkel, gondjaikkal, panaszaikkal megkeresni tanítóikat, a tagintézmény-vezetőt.

8.3 Az iskolai és az óvodai pedagógus együttműködése:

Az óvoda és iskola kis falunkban egységes rendszerbe foglalja a gyerekek 3-10 éves korig tartó nevelését oktatását. Ez lehetővé teszi, hogy kialakítsuk azokat pedagógiai eljárásokat melyek zökkenőmentessé teszik az óvoda iskola közti átmenetet. Ezeket a módszereket az óvoda és iskola tagintézmény-vezetői koordinálják és a tanító és óvoda pedagógus közös munkájában realizálódik.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

1. A HELYI TANTERV BEVEZETÉSE

2013. szeptember 1. napjától iskolánk egységesen a kerettantervre épülő helyi tantervét használja, amely pedagógiai programunk részét képezi, rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb 10 %-ának felhasználásáról. /Nkt.26.§.(2)/

2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben (1. évfolyam) a 5/2020.(I.31.) Kormány rendelete alapján módosított Nemzeti alaptanterv alapján alakítjuk a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozásokat.

2. AZ ÉVES ÓRATERVEK MEGHATÁROZÁSÁNAK MÓDJA

Az éves óratervek meghatározása a törvényi rendelkezések, valamint a fenntartói döntések alapján történik, és az éves munkaterv részét képezi.

Az éves óraterv tartalmazza:

1. a tanuló- és foglalkozási csoportok figyelembevételével különböző címeken felhasználható órák számát, azok törvényi ill. fenntartói hivatkozásait,
2. a tantervi, kötelező, a szabadon tervezhető órák évfolyamonkénti meghatározását,
3. a szabadon felhasználható órák mértékét és felhasználási módját.

3. AZ ÓRATERVEK MEGHATÁROZÁSÁNAK TÖRVÉNYI ALAPJA

3.1 A fokozatosan életbe lépő kötelező óraszámok: a 2011. évi CXCV. tv. 6. melléklet alapján

	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
2013/14	25	25	25	27

2020. Nat kötelező óraszámai

	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam
2020/2021.	22	22	22	23

3.2 Nkt. 27. § (3) A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát a 6. melléklet határozza meg.

A napi/heti tanulói terhelés korlátait a 110/2012 Korm. rendelet 8-9. §-ai tartalmazzák.

Kötelező minimális óraszámok 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	2013/ 2014 1. évf.	2020/ 2021. 1. évf.	2013/ 2014. 2. évf.	2020/ 2021. 2. évf.	2013/ 2014. 3. évf.	2020/ 2021. 3. évf.	2013/ 2014. 4. évf.	2020/ 2021. 4.évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	6	5	6	5
Idegen nyelvek							2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1		1		1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	2	1	2
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	3	2	3	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	24	25	24	25	24	27	25

A szabad órakeret a rendelkezésre állónak $\approx 10\%$ -a.

Szabad választásról akkor beszélhetünk, ha a „nem választással” a tanuló nem kerül hátrányba, nem keletkezik pótolnivalója a helyi tantervi követelmények teljesítéséhez. Ugyanakkor ha valaki már választott, attól kezdve az adott foglalkozás/tanóra rá nézve kötelező, az esetleges mulasztást igazolni kell.

A 10 % elosztása:

- elosztjuk a tantárgyak között

3.3 A tantárgyak helyi tantervének elkészítése (10 %)

1. Az egyes tantárgyi kerettanterveken belül a 90 %-ról 100 %-ra való „feltöltés”. (Például heti kétórás tantárgy estében a megadott 128 óra kiegészítése kétéves 144 órára.)
2. Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építi be a helyi tantervébe...” (A kiadók helyi tantervi ajánlásainak felhasználása nem tilos, de a jogi megfelelés a mi felelősségünk!)
  - Az iskola nem ír elő további tananyagot, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el. (*gyakorlás, elmélyítés stb.*)

3.3.1 A tantárgyi óraszámok tanévenkénti meghatározásának szempontjai

Az évekre bontás két módja:

1. Az ismeretek és fejlesztési követelmények szétválasztása a **tematikai egységek** mentén.
2. a tematikai egységek megbontása (képességfejlesztésre irányuló egységek tekintetében).

Amire figyelni kell:

- a tantárgyak közötti kapcsolatok, koherencia;
- a fejlesztés várt eredményeinek teljesülése a két évfolyamos ciklus végén
- Az egyéves tantárgyaknál lehetőség van az óratervtől eltérő évben tanítani, de a kétéves ciklushatár nem léphető át.

Probléma: Ilyenek lesznek-e majd a tankönyvek? A kiadók helyi tantervi ajánlásait ezért érdemes figyelembe venni!

3.4 Az értékelés...

1. A kerettanterv nem tartalmaz előírásokat az értékelésre nézve (sem a módszertanra nézve).
2. 20/2012 EMMI rendelet 7. § (1) Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül ...) **a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban** vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját...”

Kiegészül a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelettel

3. A későbbi viták esetén a helyi tanterv lesz mérvadó. (Például, ha nem írják elő a továbbhaladási követelményeket, akkor alaptalan a „buktatás”) Ha ezt nem bontjuk évekre, akkor a páratlan években nem bukhat meg a tanuló - hiszen nincs alapja. (Szakmai összefogás jelentősége.)
4. Mi képezheti a "továbbhaladási követelmények" alapját? "A két évfolyamos ciklus végén, az utolsó tematikai/fejlesztési egység után a várt eredmények összefoglalása áll. Az iskolák helyi tanterveikben ezek elérését tűzhetik ki célul, s így az értékelési rendszer helyi alakításakor is ezek válhatnak döntő elemekké, az egyéni differenciálás szempontjainak szem előtt tartásával." (Államtitkárság közleménye) Emellett a "kulcsfogalmak", valamint a következő ciklusban szereplő "előzetes ismeretek" lehet iránymutató.

- **Kötelező-e tervezni a szabad órakeret terhére?**
Igen. Így felel meg az iskola az Nkt-ban foglalt „a tanuló heti óraszámá” előírásának.
- **Hány hétre kell tervezni?**
Tanévenként 36 hétre.

4. TANTÁRGYI STRUKTÚRA

A fenntartó döntése értelmében iskolánkban a készség-tantárgyak egy részét (testnevelés, rajz, technika, ének-zene) összevont formában tanítjuk az 1-3. és 2-4. évfolyamokon.

4.1 Tantárgyi szerkezet 1-4.évfolyamon

Kerettantervben előírt tantárgy	Pedagógiai programban rögzített tantárgy	Választható tanórai foglalkozások
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	Informatika szakkör
Idegen nyelv	Idegen nyelv	Angol, német szakkör
Matematika	Matematika	
Erkölcstan	Erkölcstan	
Környezetismeret	Környezetismeret	
Ének-zene	Ének-zene	
Vizuális kultúra	Rajz	
Technika, életvitel és gyakorlat	Technika	
Testnevelés	Testnevelés	

5. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánk oktatási tevékenységének – így a pedagógiai program teljesülésének – fontos tárgyi feltételei az alkalmazott tankönyvek, segédletek, egyéb taneszközök. Kiválasztásuk szempontjaiként a következő elveket fogalmazzuk meg:

- A NAT és a kerettantervek által karakteresen megfogalmazott **követelményekhez igazítottak** legyenek
- **Feleljen meg a 2012. évi CXXV. törvény A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény módosításáról szóló tv.-nek.**
- Az **alsó tagozaton** az adott tanulócsoportban alkalmazott írás-olvasási, illetve matematikai **módszerhez igazított legyen.**
- **Az esztétikusság** nem feltétlenül színes tankönyvet jelent, hisz pszichológusok véleménye, hogy a gyermek képzeletvilága annál jobban fejlődik – főleg az alsóbb évfolyamokon – minél többször kell képzeletével kiegészíteni a tanultakat. Fontos azonban az, hogy tanulóink szépérzéke ilyen módon is nevelődjék. Előtérbe helyezzük az arany metszés szabályainak megfelelő formátummal rendelkező tankönyveket, munkafüzeteket.
- **A tartósság** - fontos, hogy a tanulóink kezébe adott eszközök normál használat mellett tartósak legyenek.
- A fent vázolt szempontok az **egyéb taneszközök** kiválasztásánál is szerepet játszanak, de a **szemléltetés eszközeinek** megválasztásánál speciális szempontként jelentkezik a **jól láthatóság**, aminek meghatározásánál a tantermek méretét is be kell számítani.
- A **számítástechnikai** eszközök és programok vásárlásánál a **korszerűség, az elévülés** várható (lehetőleg minél távolabbi) **ideje**, a **továbbfejleszthetőség**, az oktatásban való felhasználás várható gyakorisága játszhat szerepet.
- A **testnevelésben, technikában** használt eszközöknél kiemelten fontos a **tartósság** az ún. „nyúzhatóság”, tekintettel arra, hogy az itt használt eszközök fokozott igénybevételnek vannak kitéve.
- Az **énekeket és az idegen nyelvi** speciális eszközei közül kiemelt szereppel bír a CD lejátszó és a magnó, melyeknek frekvencia átvitele igen fontos

szempont (alkalmasak legyenek zenei felvételek minőségi megszólaltatására). A vásárolt eszközöknek jó minőségűeknek kell lenniük.

6. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

A követelményekben megfogalmazott és a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése - valamennyi tantárgyból.

- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrizhetően elérje a továbbhaladáshoz szükséges szintet.
- A kialakult képességek alkalmasak legyenek a magasabb évfolyamon a munkára.
- A tanuló hiányzásai ne ériék el a törvényben meghatározott szintet.
- A NAT, illetve a kerettantervek minimum követelményeinek teljesítése (a továbbhaladás feltétele).
- Amennyiben a tanuló valamilyen oknál fogva osztályozó vizsga letételére kötelezett, ott kell bizonyítania a követelményeknek való megfelelését

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Kiemelt szerepet kap a negyedik évfolyam, ahol évfolyamszintű mérések is segítik az értékelést.

A KÖZOKTATÁSRÓL SZÓLÓ 1993. ÉVI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 2010. ÉVI LXXI. TÖRVÉNY ALAPJÁN A RADNÓTI MIKLÓS ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS TAGINTÉZMÉNYEIBEN A MÁSODIK ÉVFOLYAM VÉGÉN ÉS A FELSŐBB ÉVFOLYAMOKON FÉLÉVKOR ÉS ÉVVÉGÉN A TANULÓ MINŐSÍTÉSE OSZTÁLYOZÁSSAL TÖRTÉNIK.

AZ ELSŐ ÉVFOLYAMON FÉLÉVKOR ÉS ÉVVÉGÉN, ILLETVE A MÁSODIK ÉVFOLYAMON FÉLÉVKOR SZÖVEGES MINŐSÍTÉSSSEL FEJEZZÜK KI, HOGY A TANULÓ KIVÁLÓAN, JÓL VAGY MEGFELELŐEN TELJESÍTETT, ILLETVE FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL.

Továbbhaladás feltétele:

- *A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.*
- *Második év végétől évfolyamismétlésre utasítható a diák, ha három vagy több tantárgyból elégtelen minősítést kapott.*

- *A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.*
- *A tanuló a KT. 71.§ 7. bek. alapján évfolyamot ismételhet szülő kérésére.*

A magasabb évfolyamra lépés jogának illetve a tanév végi osztályzatok megszerzésének ritkább, de fontos eszköze az **osztályozó vizsga**. A tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, amennyiben:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- magántanuló volt.

Az osztályozó vizsga tantárgyai a különböző évfolyamokon a következők:

- 1. évfolyam:**
magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- 2. évfolyam:**
magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- 3. évfolyam:**
magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- 4. évfolyam:**
magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv

7. ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, ÉRTÉKELÉS, MINŐSÍTÉS

7.1 Elvek, követelmények

- Az értékelés folyamatos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést kapunk és adunk a tanítás-tanulás eredményéről (cél → tanítási-tanulási folyamat → eredmény; visszajelzés: a tanuló felé, a tanítási-tanulási folyamatra, a célrendszerre).
- Az értékelés változatos módszereit használjuk (diagnosztikus, formatív, szummatív).
- Csak azt értékeljük (osztályozzuk), amit korábban megtanítottunk és a tanuló rendelkezik az otthoni tanuláshoz szükséges írásos anyaggal.
- Az értékelés legyen folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus (egyévre szóló).
- Igyekezzünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket. A tanuló tudja, értse milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.
- A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de ne minden tevékenységét és ne mindig osztályozzuk.
- Az új belépő tantárgyaknál - egyes tantárgyaknál bevált gyakorlat szerint - az első hónapban önként jelentkezés alapján feleltessünk. Használjuk fel a tanulók véleményét egymás feleletéről a sajátos tanulási módszerek, követelmények tudatosítása érdekében.
- A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő képességének kialakításában.
- Az év végi osztályzatnak (szöveges értékelésnek) értékállóknak kell lennie. Ezért győződjünk meg az eredményességről - a belső értékelési módszereken kívül - külső felmérésekkel, vizsgálatokkal is.

- A gyermek szülőjének joga és kötelessége gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni. A pedagógus feladata: folyamatosan informálni a szülőt a tanuló teljesítményéről.

7.2 A tanulói teljesítmények értékelése

Célja

- Diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára.

Módjai

- **Szóbeli:** az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- **Írásbeli:** írásbeli felelés, röpdolgozat-feladatlap néhány óra anyagából, témazáró dolgozat.
- **Gyakorlati:** a mérések, készségek, munkafolyamatok egyes műveleteiben elért gyakorlottság mérése.

Helye a tanulás folyamatában

- Rendszeres **szóbeli visszajelzés** a tanítási órán.
- Rendszeres **szóbeli felettetés** az előző órák anyagából.
- **Írásbeli ellenőrzés** olyan tananyagrészek után, amelyeknél alapvető követelmény az írásos dokumentálása a megszerzett tudásnak.
- **Témazáró feladatlapok** a témakörök lezárása után.

Súlypontjai

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- A kialakult képességek ellenőrzése.
- A NAT és a kerettanterv továbbhaladási feltétel követelményeinek teljesítése.

Minősítése

- Szöveges értékeléssel
(Azokon az évfolyamokon, ahol **szöveges értékelés** van érvényben)

- A tanév közbeni szóbeli és írásbeli munkákhoz **az első évfolyamon továbbra is** alkalmazzuk az eddig is alkalmazott **motiváló célzatú jeleket** (csillag, mosolygós, piros pont stb.), **később a jeles, jó, közepes és gyenge minősítéseket** alkalmazzuk azokon az évfolyamokon, amelyeken a szöveges értékelés van érvényben.
  - A **szöveges értékelést félévkor és tanév végén készítjük el** a tanulókról. A félév végén az értékelő lapokat a tájékoztató füzethez csatolva juttatjuk el a szülőkhöz. A tanév végén a **hivatalos bizonyítvány pótlapokat használjuk**. Az általunk készített értékelő lapok a tanév végén kitöltési-értékelési segédletet alkotnak a tanítók számára.
- Félév végi és tanév végi osztályzatokkal
(Azokon az évfolyamokon, ahol **nem szöveges értékelés** van érvényben)
  - Az év közben 5 érdemjeggyel félévkor és tanév végén 5 osztályzattal történik
  - Az érdemjegy visszajelentő informatív jellegű, a tanulási részteljesítmény és az adott témához tartozó tantervi követelmények összehasonlításának eredményét jelzi.
  - Az osztályzat összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéről a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmények tükrében.

Jeles (5):

ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, a saját szavaival is meg tudja fogalmazni a lényeget. Tud önállóan, összefüggően beszélni. Kérdéseit bátran megfogalmazza.

Kitűnő (év végén):

a jelesnél jelzett követelmények teljesítésén túl jelentős az ismeretanyaga a kiegészítő anyagból is, érdemjegyei az év közben jellemzően 5-ösök. Bátran merjünk kitűnő minősítést adni olyankor is, amikor a tanulónak nem csak kizárólagosan 5-ös érdemjegyei vannak, ellenben tanulmányi versenyeken, egyéb megmérettetéseken bizonyította kitűnőnek értékelhető teljesítményét.

Jó (4):

ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

Közepes (3):

a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Önállóan dolgozni, beszélni kevésbé tud. Segítséggel képes megoldani önálló feladatát.

Elégséges (2):

ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen az önálló munkavégzésre.

Elégtelen (1):

ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Megállapodásaink

- Érdemjegy adásakor a szóbeli értékelés, az ötfokú osztályozás mellett jelöljük különböző módon a különböző jellegű teljesítményekre szerzett eredményeket.
- A szóbeli felelet követelményeit, a témazárók, felmérők témakörét, értékelésének szempontjait előre ismertetjük.
- A központi témazárók esetén – **egységesen** - a **következő százalékhatárokat alkalmazzuk:**

91%	-	100%	=	5
76%	-	90%	=	4
56%	-	75%	=	3
36%	-	55%	=	2
0%	-	35%	=	1

- A tanulók és szülei számára egyértelműen kell jelölni az írásbeli munkákon azt, hogy az elért teljesítmény, hogyan viszonyul a maximális teljesítményhez. Ezt vagy a százalékos eredmény feltüntetésével, vagy a következő képlet alkalmazásával (esetleg a két jelölés együttesével) tesszük meg:

elért pontszám / maximális pontszám

- Az osztályzatot egyidejűleg beírjuk a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba.
- A tájékoztatóban jelöljük a felelet témáját, a dolgozat tárgykörét.
- A beírt osztályzatot csak a szaktanár javíthatja (egy vonallal történő áthúzással, * jelöléssel, lapszélén szignálással).
- Dolgozatokat: mindenki igyekezzon a lehető legrövidebb időn belül kijavítani, és értékeléssel együtt a tanulónak átadni, majd visszagyűjteni. A szülőnek is joga, hogy a dolgozatokat fogadóórán, vagy szülői értekezleten megtekintse.
- A témazárókat, a tanévben előírt dolgozatokat a tanév végéig (a javítóvizsga befejezése utáni egy hétig) köteles minden szaktanár megőrizni. Erre a célra azoknál a tantárgyaknál, ahol nincs szertár, a tanárban alakítunk ki helyet.
- Félévkor, év végén a tanulók teljesítményének elbírálásánál az osztályzatok jellegük súlya szerint kerüljenek beszámításra. Az első félév teljesítménye is beszámít az év végi osztályzatba. Vegyük figyelembe az előmenetel tendencia jellegét.
- 1 hónappal a félév értékelése előtt a szülőt tájékoztatni kell arról, ha gyermeke bukásra áll (a minimum követelményeket nem tudja teljesíteni).
- A szaktanárok az osztályozó értekezlet előtt zárják le az egyes tantárgyak jegyeit.

A tantárgyi osztályzatok

A tanulók félévente minimálisan a tantárgy heti óraszámánál kettővel több osztályzatot kapnak. A tantárgyi osztályzatok száma félévente legalább három. Félévkor és tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése. Az első-harmadik évfolyamon félévkor és év végén, illetve a negyedik évfolyam félévkor a tanulók szöveges értékelést kapnak.

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha

- Folyamatos, megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű, nem kampányszerű
- Sokoldalú, méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását, a tudást, és feladat-meghatározó

- Változatos, vizsgálja a neveltségi szintet, figyelembe veszi a mindenkori életkori sajátosságokat, személyiségtípusokat és alkalmazza a metakommunikációs jelzéseket
- Kiszámítható
- Tudatosított.

7.3 A NAT-ban megfogalmazott és a kerettantervi követelmények teljesítésének ellenőrzése

Iskolánk nevelőtestülete a NAT, illetve a kerettantervi követelmények teljesítését a **negyedik évfolyam végén évfolyam szintű méréseket** kívánunk végezni. A mérések intézmény szinten egységes mérőeszközökkel történnek. A mérések anyaga a NAT, illetve a kerettantervi minimumszint teljesítését hivatott ellenőrizni.

7.4 Az átjárhatóság, az iskolaváltás biztosítása

Az átjárhatóság érdekében biztosítjuk:

- a különbözeti vizsga lehetőségét
- az évfolyamismétlés lehetőségét

7.5 A magatartás és szorgalom értékelése

Negyedévente (november, március végén) történik az osztályban tanító nevelők véleménye alapján. Ennek célja, hogy a tanuló, illetve szülője folyamatosan reálisabb közeli képet kapjon. A félévi és az év végi osztályozó konferencia alakítja ki a tanuló számára az adott félévre vonatkozó végleges osztályzatot.

A magatartás értékelése

Példás magatartású az a tanuló, aki

- a közösségért sokat tesz (aktív, kezdeményező)
- a házirend előírásait megtartja, másokat is erre ösztönöz,
- pozitív hatást gyakorol a közösségre,
- a felnőttekkel és társaival szemben példamutatóan, udvariasan és segítőkészen viselkedik.

Jó magatartású az a tanuló, aki

- figyelembe veszi a közösség érdekeit, részt vesz abban,
- az iskola házirendjének a viselkedésre vonatkozó követelményeit megtartja.

Változó magatartású az a tanuló, aki

- az iskola házirendjének a viselkedésre vonatkozó szabályait nem mindig tartja meg,
- a közösségi munkában nem mindig vesz részt (ingadozó, közömbös),
- kifogásolható magatartása miatt intézésben részesül.

Rossz magatartású az a tanuló, aki

- fegyelmezetlen magatartásával a közösséget demoralizálja, társainak több ízben rossz példát mutat (durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó),
- a közösségi élet iránt közömbös, a közösségi munkát inkább hátráltatja, mint segíti,
- tanárainak és társainak nem adja meg az őket megillető tiszteletet,
- többször igazolatlanul mulaszt,
- egy hónapon belül 2 intézésben részesül.

A szorgalom értékelése

Példás szorgalmú az a tanuló, aki

- kötelességeit kifogástalanul teljesíti (céltudatosan törekvő),
- képességeihez mértén iskolai munkáját és a házi feladatát a legjobban ellátja (igényes)
- munkájában kitartó és a tőle telhető legjobb eredményre törekszik (megbízható, önálló),
- pontos, esztétikai szempontból is tetszetős, hiánytalan munkát igyekszik végezni,
- a tanítási órákon aktív.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez mértén megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik (ösztönzésre végez többletmunkát),
- iskolai munkáját és házi feladatát maradéktalanul elvégzi, de ezek esztétikumá esetleg már nem érdekli

Változó szorgalmú az a tanuló, akinek

- a munkavégzésében törések mutatkoznak: hanyag és jó munkák váltogatják egymást, ami azt mutatja, hogy gyakran képességein alul dolgozik, és aki
- esetenként nem készül az órákra.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki

- rendszeresen mulasztja el kötelességeit,
- képességei alatt teljesít,
- munkái gondatlanok, hanyagságról árulkodnak,
- a munkavégzésben megbízhatatlan;
- megbukott.

7.6 A tanulók jutalmazása és elmarasztalása

A tanulókat jutalomra és kitüntetésre előterjeszthetik

- az osztályközösség,
- a nevelőtestület,
- az osztályfőnök,
- a tagintézmény vezető

Jutalmat és kitüntetést adhat

- iskolavezetés,
- a pedagógus,
- Szülői Munkaközösség

Az elismerés formái

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki szóbeli→ írásbeli dicséret
- igazgatói elismerés (osztály- és iskolaközösség előtt)
- igazgatói dicséret (írásban)
- nevelőtestületi dicséret

Az elmarasztalás formái

- szaktanári figyelmeztetés (szóbeli→ írásbeli)
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli→ írásbeli)
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés (szóbeli→ írásbeli)
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás

- nevelőtestületi megrovás
- fegyelmi eljárás.

A jutalmazásnál, elmarasztalásnál figyelembe kell venni a szaktanári magatartási dicséreteket, illetve büntetéseket, és az ellenőrző hiányokat. Jutalmazás és büntetés alkalmazásainál indokolt esetben nem kell fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás és büntetés is adható. A jutalmazásokat, illetve büntetéseket a magatartási és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni, és attól csak nevelőtestületi határozattal lehet eltérni. A jutalmazások, büntetések minden esetben az ellenőrző mellett az osztálynaplóba is kerüljenek beírásra a „Megjegyzés” rovatba, akitől, és amikor a gyermek azt kapta.

7.7 Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének, minősítésének követelményei és formái

Az írásbeli beszámoltatás formái a következők lehetnek

Írásbeli felelet:

nem a teljes tanulócsoport írja, hanem annak csak töredék része (maximum a csoport harmada).

Célja, hogy elsősorban azoknál - az elméleti ismereteket is tartalmazó - tantárgyaknál, ahol a tantárgy óraszámja nem éri el a heti kettő órát, elősegíteni az elegendő lehetőséget a tanuló számára arra, hogy a tananyagban való jártasságát bizonyíthassa.

Röpdolgozat-feladatlap:

Az adott szaktárgyi témakör maximum feléből (új anyag feldolgozó részek / 2) a teljes tanulócsoport írja. Kizárólag előzetes bejelentéssel megírátható.

Témazáró dolgozat:

egy adott témakör anyagából - előzetes bejelentés és gyakorló rendszerező ismétlés után - íratott írásbeli munka. Egy tanítási napon egy tanuló maximum 2 témazáró dolgozatot írhat.

A tanulók osztályzattal való értékelésénél a különböző jellegű osztályzatok más és más színnel kerülnek be a naplóba.

Egységesen alkalmazzuk a következő színjelölést:

- Témazáró dolgozatok: piros szín

- Szóbeli és írásbeli feleletek, röpdolgozatok: kék szín
- Egyéb érdemjegy
(gyűjtőmunka, kiselőadás, külalak, pontok): zöld szín

A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál a témazáró írásbeli dolgozatok hangsúlyosabb szerepet kapnak. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a szerzett érdemjegyek számtani átlaga alapján nem lehet egyértelműen eldönteni a tanuló (félévi, illetve év végi) osztályzatát, a témazáró dolgozatok hangsúlyosabb értéke alapján döntünk a megérdemelt osztályzatról.

8. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásáról a következő elveket valljuk, illetve a következő korlátozásokat fogalmazzuk meg:

- Olyan mennyiségben terheljük a tanulókat írásbeli és szóbeli feladatokkal, hogy azok egy átlagos/közepes képességekkel rendelkező diák számára mind mennyiségben, mind minőségben elegendőek legyenek a tantervben előírt továbbhaladási követelmények elsajátításhoz, illetve begyakorlásához.
- Tanítási szünetek (őszi, téli, tavaszi) utáni első szakórán nem íratunk témazáró dolgozatot.

9. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

Az adott osztályban testnevelést tanító osztálytanító (vagy testnevelő szakos tanár) által - tanévenként két alkalommal - végzett állapotmérés a testnevelés szakórákon felmérve a tanulók fizikai állapotát.

9.1 Fizikai állapotmérés

A mérés célja	1. oszt.	2. oszt.	3. oszt.	4. oszt.
Látásélesség	X			
Színlátás				
Hallás				
Mozgásszerv	X		X	
Testsúly	X	X	X	X
Testmagasság	X	X	X	X
Tisztaságvizsgálat	X	X	X	X

Fogszuvasodás	X		X	
Golyvaszűrés	X			
Vérnyomás	X		X	

Tanulóink számára tanévenként legalább egy alkalommal van lehetőségük arra, hogy a gyermekfogászati rendelésen a szükséges kezeléseket - ingyenesen, és a tanítási idő terhére - megkapják. A kezelésektől a szülőnek erre vonatkozó írásos nyilatkozata esetén tekint el a fogász szakorvos.

9.2 Fizikai állapotmérés testnevelés órákon

Iskolánkban a testnevelést tanítók tanévenként két alkalommal (ősszel és tavasszal) elvégzik a **tanulók fizikai állapotának felmérését**. A tanulókról adatlap készül (lásd *1. melléklet, melyet az OM által meghatározott „mini hungarofitt” és „hungarofitt” programok alapján készítjük*). Az adatlapokon 7 féle - a fizikai állapot felmérésére alkalmas - feladat közös, további feladatokat a pedagógus választhat meg.

Az alsó tagozaton (1-2. évfolyamon) a következő 4+1 féle feladat közös felmérésére kerül sor:

- 1600 méter futás
- helyből távolugrás (cm)
- fekvőtámaszban karhajlítás- nyújtás (db)
- hason fekvésből törzsemelés és leengedés (db)
- hanyattfekvésből felülés (db)

3-4. évfolyamon a következő 6+1 féle feladat közös felmérésére kerül sor:

- 2000 méter futás
- helyből távolugrás
- fekvőtámaszban karhajlítás- nyújtás (db)
- hason fekvésből törzsemelés és leengedés (db)
- hanyattfekvésből felülés (db)
- egykezes tömött labda lökés előre (cm)
- Kétkezes tömött labda dobás hátra (cm)

AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI, KÖRNYEZETNEVELÉSI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI PROGRAMJA

1. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az egészségmagatartás kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

Elsődleges a család szerepe ebben a folyamatban. A család mintaadó, szocializációs szerepkörének gyengülését korunk egyik kedvezőtlen jelenségeként tartjuk számon.

Az iskola, mint ismeret-és értékadó, érték-meghatározó környezet kiemelt szerepet kap az egészségtudatos magatartás kialakításában.

E magatartás kialakítása rendkívül – az iskolai nevelés szinte minden tevékenységén– széleskörű pedagógiai hatásmechanizmusok együttes eredményeként valósulhat meg.

- Önismeret, önértékelés fejlesztése (ösztönző, elismerő, értékelő folyamatok)
- Érzelmi nevelés
- Pozitív életkép kialakulása annak érdekében, hogy az egyének kontrollálják saját életüket
- Tapasztalaton alapuló, kreatív nevelés
- Pszichológiai, csoportlélektani ismeretek bővítése /az egyes korcsoportok viselkedéseinek, törvényeinek megismerése/
- Esélyegyenlőség biztosítása /gyermekvédelem/
- Az egészséget és az egészségmagatartást támogató környezeti tényezők ismertetése
- Hiteles közvetítés /pedagógusok, kortárssegítő csoportok/
- Az iskola egészségügyi szakembereivel folytatott kapcsolattartás
- Tantárgyi lehetőségek feltérképezése
- A tárgyi környezet esztétikai jelentősége, hatása az egészségre

- A gyermekétkeztetéssel folyamatos kapcsolattartás
- Tolerancia, segítő életmód
- Létminőség választásához szükséges értékek és normák közvetítése

3.5 *Iskolánk egészséges napirend kialakításának javaslata.*

- Arányos napi terhelés
  - Szünetekben/óráközi szünetben javasoljuk a levegőztetést, a szabadban eltöltött szünetet!
  - Minden szünetben kötelező a tanteremben a szellőztetés
  - Javasolt tanórákon a rövid torna bevezetése
  - A tízórai szünet rendjének betartása – évente 2 alkalommal tartunk gyümölcsnapokat
  - Ebédeltetés a meghatározott rendben
  - (Ebéd után a napközis tanulók a lehetőségekhez mérten a lehető legtöbb időt levegőn irányított mozgással töltsenek)
  - A tanórákon a tanterem világítása feleljen meg az elvárásoknak
  - Törekedjünk a váltócipő használatára
  - Csökkentsük az erős zajt, károsító hatására hívjuk fel a figyelmet
  - Hívjuk fel a figyelmet a kényelmes ruházat hordására

3.6 *Az egészséges környezet*

3.6.1 Az egészséget támogató környezet kialakítása lsd. Környezetnevelési program

Megvalósítandó programok:

- Iskola zöldítési program
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Az iskola tisztaságának javítása (szemét csökkentés)
- Takarékoskodás a vízzel, villannyal

- Parlafű program
- Egészségnevelési nap

3.6.2 Az élelmiszerek által közvetített megbetegedésre való felkészülés

- Előadások szervezése
- Téma nap (gyümölcs-, zöldség-, stb)
- Jeles napok

3.6.3 Drogprevenció

- információgyűjtés
- előadók, kortárssegítő csoportok kialakítása
- emberismereti órák (környezetismeret)
- szülőknek szervezett előadások

3.6.4 Az iskola egészségügyi szakemberei: védőnő, iskolaorvos

Az iskolaorvos és a védőnő közösen végez komplex szűrővizsgálatokat az 1., 2., 3., 4., osztályokban.

korcsoport	szűrések
1., 2., 3., 4., oszt.	mozgásszervek, orthopédia: gerinc, lúdtalp, súly-és magasságmérés

3.6.5 Egyéb szűrések:

- tisztaságvizsgálat (szeptember, január, április)

Korcsoport	védőoltások
1. osztály	DPT III. oltások számonkérése

- A szakrendelésre küldöttek leleteinek begyűjtése
- Gyógytestnevelési besorolások
- Iskolafogászat: 1-4. osztályig (prevenációs program)

3.6.6 Előadások:

- Életmód
- Étkezés

3.7 Aktív testmozgások

A mindennapos testedzés formái

A heti testnevelés órák száma: 1. és 4. évfolyamon 5, 2. és 3. évfolyamon 4+ 1 óra úszás.

Hetente 1 testnevelés órán zenés, táncos foglalkozást tart a tanító, népi játékokkal.

Sportkörök

Sportkört az adott tanév elei igényfelmérés alapján szervezzük:

Lehetőségeink:

- foci
- judo
- kosárlabda
- floorball

Szabadidő kibővítése

- - udvari pálya használata

Tagintézmény szintű programok:

- Házibajnokságok
- Tanulmányi kirándulás
- Úszás
- Gyereknep

2. BALESET MEGELŐZÉSI PROGRAM

Tevékenység	Módszer	Felelősök	Határidő
Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában.	Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.	Osztályfőnökök - az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálni kell.	Szeptember, első tanítási nap.
Közlekedési eszközzel és	A közlekedés elmélete és gyakorlata. (Biztonságos	Osztályfőnökök	Szorgalmi évenként egy

közlekedési eszköz nélküli - szabályos közlekedés - elsajátítása, alkalmazásának fontossága.	átkelés az útesten, gyalogos és tömegközlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek.) Versenyeken, rajz pályázatokon való részvétel, tesztek, feladatlapok.	Technikát tanítók Rajzot tanítók	óra vagy szükség szerint. Témaköröknek megfelelően. Lehetséges pályázatokhoz kapcsolódóan.
Baleset megelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.	Tanulmányi kirándulások, sítáborok, nyári táborok. Balesetveszélyes helyzetek a víz mellett, vizeken.	Osztályfőnökök Kísérőtanárok	Az aktualitásnak megfelelően.
Balesetvédelem a szakórákon.	Testnevelés: a sporttevékenységek sérülések nélküli végzése. Technika órákon: a munkafolyamatok szakszerű végzése	Szaktanítók	Első tanórán, folyamatos

2.1 Partnereink

Külső:

- NNK (WHO felmérései) → igazgató, tagintézmény-vezető, védőnők
- Gyermekvédelmi szolgálat → gyermekvédelmi felelős, osztályfőnök, tagintézmény-vezető
- Pedagógiai szakszolgálat → gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-vezető, osztályfőnökök
- Fenntartó/Önkormányzat: → igazgató, tagintézmény-vezető
- Védőnő, iskolaorvos, fogorvos, logopédus → tagintézmény-vezető

Belső:

- Gyermekvédelmi felelős → osztályfőnök, tagintézmény-vezető

3. KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM

3.1 A környezeti nevelés céljai:

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fenntartását és a társadalmak fenntartható fejlődését.” (NAT 2003)

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakítása. Távlatból nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló érték tudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik.

A környezeti nevelés –a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata– kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.

A pedagógiai gyakorlatban kiterjed:

- a testi-lelki egészségnevelésre,
- a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére, a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan illeszkedik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és szocializáció sajátosságaira építve történhet az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata.

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenekelőtt az iskolai szabadidős helyzetekben, a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítésekor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire.

Az iskolai tehetséggondozás terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre.

Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája és társas harmóniájának rendje. Az iskola legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén a tanulók és a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai.

3.2 A környezeti nevelési alapelvei:

Rendszerszemléletre nevelés

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.

Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása

Nem elegendő az egyes problémák, de még a problémák összefüggéseinek felfedeztetése sem, ha nem alakul ki az a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek a tanulók. Fontos, hogy az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljék, s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.

A globális összefüggések megértése

A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze. Nagyon fontos, hogy ne csak egyenként lássák ezeket a gondokat a tanulók, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék. Legyenek képesek ezeket az okokat azonosítani saját környezetükben, életükben, és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni.

A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

A szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben

Alapvető annak a belátása, hogy az ember történelme során nemcsak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniában is élni. E harmonikus együttélés eredményeként alakult ki a szerves (organikus) kultúra.

3.2.1 Együttműködő (kooperatív) tanulási módszerek

- Kérdésekre adandó válasz páros, kiscsoportos megvitatása, tisztázása.
- Problémafelvetéshez kapcsolódó páros és csoportos véleményformálás.
- Témához kapcsolódó tanult ismeretek csoportos visszakeresése, koncentrációja.
- Szövegértelmezés, lényegkiemelés és annak megvitatása.
- Kulcsszó, kulcsmondat, kulcsemény, kulcsfolyamat keresése, értelmezése.
- Páros munka: tényanyag gyűjtése.
- Feladatmegoldások összehasonlítása, elemzése.
- Új ismerethez kapcsolódó kérdések megfogalmazása csoportosan.
- Információrögzítés együttműködéssel.
- Csoportos asszociációs feladatok.
- Házi feladatok megvitatása a közös és az eltérő válaszok vagy a legérdekesebb részek tükrében.
- Tesztkészítés, tesztértékelés.
- Követelmények megfogalmazása.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletrohammal, értékeléssel.

3.2.2 A környezeti nevelés színterei az iskolában:

- Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai
- Tanórán kívüli tevékenységek
- Az iskola környezettudatos működése

3.2.3 Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A gyerekek osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg.

Az osztályfőnök általános tájékozottsága, problémafelismerő és -feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használja, alkalmazni tudja.

Egy osztályterembe való belépéskor már ránézésre látszik annak hangulata, atmoszférája. Tükröződik valami a benne élő közösségről, abból, ahogyan a tanulók saját maguknak teremtett környezetükben élnek. A mikrokönyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása életünk minden helyszínén fontos lépés. Nem egyszerűen dekorálás tehát, hanem a környezetkultúra fejlesztésének eszköze.

A környezet megóvására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Kiemelkedő szerepet játszik az osztályfőnök abban is, hogy összefogja a tantárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, illetve lehetőségeit. Például: óhatatlanul felmerülnek a fogyasztói társadalom problémái: táplálkozási szokások, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciók is kiegészíthetik és összefűzhetik az egyes tantárgyakat.

3.3 Tanórán kívüli tevékenységek

Természetjárás:

- A Vértes természeti értékeinek feltárása
- Környezetvédelmi ismeretek alapozása
- Környezeti károk felismerése

Tanulmányi kirándulások:

Nemzeti Parkok megismerése

Versenyek vetélkedők:

Tanulmányi versenyek, tisztasági verseny

Az iskola szépítése:

Szemétyűjtés, fásítás, növényültetés, dekoráció.

Gyűjtési akciók:

Papírgyűjtés, szárazelem, szelektív hulladékgyűjtés meghonosítása iskolánkban

Jeles napok:

A Víz Világnapja, a Föld Napja

Múzeumlátogatások:

A természettudományi múzeumok, nemzeti parkok , állatkerti és botanikus kerti séták

3.4 Együttműködések

Civil szervezetekkel

Fenntartóval/Önkormányzattal, polgármesteri hivatallal

Környezetvédelmi hivatalokkal, felügyelőségek, ÁNTSZ

Vállalkozókkal:

papírgyűjtés, elektromos hulladék és PET palackok

3.5 Az iskola környezettudatos működése

Az iskolai étkeztetés

élelmiszerbiztonság, háztartási zsiradék

Vegyszerek az iskolában

takarító szerek, tollak, festékek

Tisztaság az iskolában

szemetelés, a tantermek tisztántartása

Energiagazdálkodás

takarékoskodjunk a vízzel, a villannyal és a fűtéssel, értékeink megóvása, takarékoság az idővel

4. FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS TERVE

4.1 Célja

“A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknban.”(NAT)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

„Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.”(Nat)

- Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.
- A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

- A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.
- A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információ áramlás.
- Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.
- Az értékek formálásában lényeges például:
  - a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
  - az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
  - a természeti értékek védelme.
- Fontos továbbá a fogyasztás során:
  - a tájékozódás képessége,
  - a döntési helyzet felismerése és
  - a döntésre való felkészülés.
- Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.
- A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános iskola befejezésekor a diákok érezzék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmak alapvető elemeit:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.
- Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállításának technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.
- Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
- Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.
- Megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás módszertani elemei

Tantervünk és a benne felhalmozott tananyag valamint a rendelkezésünkre álló időkeret nem teszi lehetővé, hogy ezt az oktatási blokkot elkülönítve esetleg modul keretben oktassuk. Így a hagyományos módszertani elemeket sincs lehetőségünk igénybe venni.

- Elsősorban olyan – egyébként is szükséges – készségek kialakítására törekedjünk, amelyek a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén is hatnak.

Ilyenek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás.

- A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.
- A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.
- A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait.
- A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.
- Fontos hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.
  - Felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
  - Beszélgetés az eladókkal
  - Egyéni és csoportos döntéshozatal
  - Helyi szabályozások tanulmányozása
  - Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
  - Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
  - Szimulációs játék, esettanulmány
  - Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK:

Jelen pedagógiai program érvényességi ideje 2020. szeptember 1-jétől a következő módosításig terjed.

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSÁNAK MÓDJA ÉS LEHETSÉGES INDOKAI

- A gyakorlati tapasztalatok indokoltá teszik, mellyel minden fél egyetért.
- A törvényi szabályozás megváltozik.
- A fenntartó, az iskola kezdeményezésére olyan új változások történnek, melyek indokolják a módosítást.
- Szervezeti átalakulások történnek az intézményben.

A fentiekől függetlenül minden tanévben, az éves munkaprogram elfogadásakor felülvizsgáljuk a pedagógiai program tartalmát.

2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- Az intézmény fenntartójánál;
- Az intézmény irattárában;
- Az iskola nevelői szobájában;
- A tagintézmény vezetőjénél;
- Az intézmény honlapján

3. VÉLEMÉNYEZÉS, ELFOGADÁS, JÓVÁHAGYÁS:

3.1.1 Záradék

A fenti Pedagógia és Művelődési Programot a Magyaralmási Tagiskola nevelőtestülete a 2021. június 23-án megtartott, határozatképes értekezletén 100 %-os szavazataránnyal elfogadta, ezt a tényt az igazgató és a választott jegyzőkönyv-hitelesítők aláírásukkal tanúsítják.

Magyaralmás, 2021. június 23..

Dezsőné Németh Aliz

Dezsőné Németh Aliz
tagintézmény-vezető

Molnár Gabonka

jegyzőkönyv-hitelesítő

Szabó Gabriella

jegyzőkönyv-hitelesítő

Polgárné Szentpál Edit

1. sz. melléklet

Kiegészítés a Pedagógiai Programhoz

Boldog Iskola

Iskolánk 2021/2022. tanévre szeretne a Jobb Veled a Világ Alapítvány által meghirdetett Boldogságóra programjához csatlakozni.

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építkezve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.

A pályázat egyik feltétele, hogy legalább 1 tanulócsoport vegyen részt a Boldogságóra programban és havonta tartson egy boldogságórát.

A másik feltétel, hogy a Boldogságprogram/Boldog Iskola program szerepeljen az intézmény pedagógiai programjában.

Iskolánk pedagógiai és nevelési alapelvei és céljai összeesengenek a boldogságprogramban megfogalmazott célokkal.

A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játékaik, valamint gyakorlataik fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekünk így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.” Dr. Bagdi Emőke

A boldogság különböző összetevői, feltételei, az egyes témakörök sorrendje, ill. a program fő részei, alappillérei:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás

9. Testmozgás

10. Fenntartható boldogság

A program szelleme szerint minden pedagógusnak törekednie kell arra, hogy

- érdekesek legyenek a tanórák;
- az osztály összetartását fokozni kell;
- személyiségfejlesztésre legyen lehetőség;
- a jobb legyen a viselkedés, a jó kapcsolatokat alakítsunk ki;
- „érezd jól magad a bőrödben” szemlélet megteremtése;
- diákok tanuljanak meg örömet találni: játékban, feladatban, munkában;
- adjunk módot a lelket építő éneklésre, és a testet fejlesztő mozgásra, sportra;
- a gyerekek önbecsülése fejlődhessen azoknál, akik annak hiányában vannak;
- a tanárok kedvesek legyenek,
- sok kirándulásra kerüljön sor,
- érdekes rendezvények, versenyek legyenek az iskolában,
- jó programok legyenek,
- erősíteni kell a pedagógiai munkában a pozitív szemléletet, az élet szeretetét.

Megvalósításának lehetséges terei:

- osztályfőnöki órák,
- bármilyen egyéb tanórák,
- kulturális-, sport és egyéb szabadidős foglalkozások.

A Boldog Iskola programjait szerepeltetjük az iskola munkatervében.

Magyaralmás, 2021. június 23.

Dezsőné Németh Aliz

Dezsőné Németh Aliz
tagintézmény vezető